

Resumé – praktická maturitní zkouška

Popis pracovišť sociálních partnerů, kde probíhaly praktické maturitní zkoušky třídy 4. SČ – obor sociální činnost, denní studium a stručný popis průběhu praktických maturitních zkoušek výše uvedené třídy

Tento popis byl proveden na základě přímého pozorování, ze kterého jsem si dělala písemný záznam.

Praktické maturitní zkoušky probíhaly na dvou pracovištích – v mateřské škole a v domově pro seniory. Konkrétně to byla Mateřská škola sv. Augustina, Hornokrčská 709/3, Praha 4 – Krč (dále jen MŠ) a Domov sv. Karla Boromejského, K Šancím 50/6, Praha 17 – Řepy (dále jen DSKB). Studentky si pracoviště vylosovaly ve škole. Ze 14 žáků ve třídě přistoupilo k praktické maturitní zkoušce pouze 10. Vzhledem k možnostem obou pracovišť absolvovala maturitní zkoušku v MŠ skupina 4 žákyn, v DSKB skupina 6 žákyn. Na každém z pracovišť probíhaly zkoušky jeden den.

Mateřská škola má jednu velkou hernu a dvě menší, hygienické zařízení, přípravnu jídel (nikoliv kuchyň – jídlo je dováženo) a šatnu. Ke škole přísluší dvůr, zahrada a hřiště. Děti jsou rozděleny podle věku do tří oddělení po čtrnácti. Celková kapacita MŠ je 50 dětí. Škola je dobře materiálně vybavena. Velké množství pomůcek je zde zejména pro výtvarnou a pracovní výchovu, je zde mnoho didaktických a konstruktivních her, k dispozici je mnoho dětských knih aj. Velký důraz je kladen na spolupráci s rodiči. Do výchovné práce se prolíná křesťanské zaměření školy. Zvláštností je výuka španělštiny (ředitel školy je Španěl).

Pro potřeby maturitních zkoušek tento sociální partner vytvořil všestranné podmínky – prostorové, materiální a organizační. Spolupráce byla výborná.

V Domově svatého Karla Boromejského je kapacita 92 lůžek. V rámci sociálních služeb je zde kromě lůžkové péče poskytována i péče respitní (odlehčovací služba) a stacionární (v denním stacionáři). Domov nabízí i služby zdravotní.

V DSKB funguje také ojedinělý projekt, v němž se naplňuje nový typ spolupráce. Vzniklo zde Oddělení výkonu trestu jako součást Vazební věznice v Ruzyni. Odsouzené ženy bydlí přímo v domě a nacházejí zde většinu pracovních příležitostí: v úklidu, v zahradě, v prádelně, v kuchyni. Tím, že Domov současně pečuje o nemocné, vzniká pro klientky Vězeňské služby zcela nová příležitost pracovat i jako sanitářky. Pro tuto práci mohou získat kvalifikaci v Sanitářském kurzu sv. Zdislavy z Lemberka. Osvědčení umožňuje uplatnit se v této nové službě ve zdravotnických nebo sociálních zařízeních i po propuštění z výkonu trestu.

Vybavení lůžkového oddělení, kde praktikují naše žákyně, je spíše starší, ale vyhovující. Pro potřeby výuky oboru sociální péče jsou nezbytné zejména pomůcky k hygienické péči, k podávání jídla a tekutin, pomůcky usnadňující seniorům pohyb, prádlo, některé rehabilitační pomůcky aj. Bývají v potřebném množství.

S vyučující spolupracuje především staniční sestra, ale i další pracovníci, kteří poskytují zdravotně-sociální služby. Vzhledem k tomu, že zařízení je církevní, důraz je kladen nejen na biopsychosociální pohodu obyvatel domova, ale i na uspokojování spirituálních potřeb. Opomíjeny nejsou ani emocionální potřeby seniorů a potřeba seberealizace.

I DSKB zajistil klidný a nerušený průběh praktické maturitní zkoušky na školním pracovišti. Pro ústní část zkoušky vyhradil sociální partner pro potřeby školy společenskou místnost.

Samotný průběh zkoušky:

Po ranním nástupu na oddělení si žákyně losovaly, o které děti či klienty se budou během zkoušky starat. Následovala půlhodinová příprava a seznámení se s dokumentací dětí či klientů, zjištění informací o nich. Pak probíhala praktická zkouška sama, trvala 3 hodiny. Po přestávce probíhala ústní část praktické maturitní zkoušky (tzv. obhajoba), která měla tři části:

V mateřské škole:

1. Po vylosování jednoho z 25 témat, která souvisejí s problematikou práce s dětmi, si žákyně 15 minut připravovala odpovědi, které pak přednesla komisi.
2. Žákyně hovořila o předloženém portfoliu, které obsahuje: představení se, krátké hodnocení vlastní práce v MŠ, charakteristiku MŠ a vzdělávací program MŠ, přílohy, které se týkají vlastní výchovné práce – popis, fotodokumentaci, výrobky dětí (obvyklý rozsah portfolia byl 5–7 stran textu a cca 5 stran příloh).
3. Žákyně charakterizovala děti, se kterými pracovala při praktické zkoušce, zhodnotila spolupráci s nimi a shrnula svoji činnost v MŠ za celý školní rok.

V domově seniorů:

1. Po vylosování jednoho z 25 témat, která souvisejí s problematikou práce se seniory, si žákyně 15 minut připravovala odpovědi, které pak přednesla komisi.
2. Žákyně hovořila o předložené seminární práci, která obsahovala: představení pracoviště, základní informace o klientovi, jeho pozorování – aktuální fyzický i psychický stav, problémy v oblasti sociální, potřeby klienta, případná onemocnění, dietní opatření, jiné problémy, závěry pro pečovatelskou práci a návrhy na řešení problémů. V přílohách byly fotografie a výsledky testu Barthelové (test soběstačnosti klienta). Minimální rozsah práce byl 5 stran textu a 5 stran příloh.
3. Žákyně zhodnotila svoji práci během maturitní zkoušky i za celý školní rok.

Zejména praxe u seniorů byla žákyněmi velmi kladně hodnocena – děvčata se naučila mnoho potřebných dovedností včetně komunikace se seniory, hodnotila seniory jako velmi vděčné klienty a práci s nimi jako důležitou, potřebnou a smysluplnou. Oporou při práci jim byla i velmi zkušená vyučující.

Závěr

Celá praktická maturitní zkouška proběhla v klidné atmosféře. Hodnocení žákyň bylo poměrně velmi dobré (stupeň výborný až dobrý – ten však byl spíše výjimečný). Dvě třetiny hodnocení tvořila praktická část zkoušky, jednu třetinu pak její ústní obhajoba. Žákyně prokázaly, že se naučily na pracovištích sociálních partnerů vše potřebné a že tito partneři vytvářejí pro praktické vyučování výborné podmínky.